

Fødevarestyrelsen
E-mail til okologi@naturerhverv.dk
Cc: Lisbeth Landstøm og Robert Lind

Hellerup, den 29. april 2014
KJ/ks
e-mail: kj@dsk.dk

Hørings svar vedrørende forslag til økologiforordning, sagsnr. 14-60112-000002

De Samvirkende Købmænd har modtaget NaturErhvervstyrelsens mail af 9. april 2014 med ovennævnte forslag til økologiforordning i høring, hvilket vi hermed takker for, og vi fremsender hermed DSK's bemærkninger.

DSK finder det uheldigt, at der til høringen kun har været små 3 uger, som netop falder i en periode, hvor mange har holdt påske- og restferie. Vores indtryk er, at mange af vore kolleger derfor ikke har haft lejlighed til at gennemgå udkastet. Samtidig er det vores indtryk, at detailhandlen generelt vil være enig i hovedparten af vore synspunkter.

Vi skal indledningsvist bemærke, at vi går ud fra, at der bliver en længere proces, hvor der også kan komme en del ændringer. Derfor indeholder vores høringssvar blot nogle principielle punkter, og vi undlader at kommentere detaljeret på formuleringerne, selvom det er vores opfattelse, at mange af dem vil kunne forbedres væsentligt.

Krav om økologikontrol i detailledet

Der lægges op til, at alle virksomheder, der sælger økologiske fødevarer, skal underlægges økologikontrol, helt uanset om fødevarerne behandles eller er færdigpakke- de. Det ville således indebære, at et stort antal dagligvarebutikker (supermarkeder, discountbutikker m.v.), som i dag er fritaget for at være registreret som økologikon- trollerede, rent faktisk skulle registreres som sådan og være underlagt en egentlig økologikontrol. Det drejer sig blandt andet om butikker, hvis eneste økologiske føde- varer i sortimentet er færdigpakke- de, og butikker, som foretager simpel tilvirkning (udskæring af ost, fremstilling af bake-off m.v.), samt butikker, som sælger frugt og grønt (færdigpakket eller ej). At pålægge disse butikker en egentlig økologikontrol finder DSK – og i øvrigt også dagligvarehandlens øvrige væsentlige aktører, Coop og Dansk Supermarked, som DSK også repræsenterer i Det Økologiske Fødevareråd – særdeles u hensigtsmæssigt. Det ville virke stik imod intentionerne om, at der skal sælges flere økologiske varer, idet det ville være en ekstra administrativ byrde for de pågældende butikker. Det vil bestemt ikke kunne udelukkes, at en række butikker, der i dag sælger denne type økologiske fødevarer, fremover ville vælge ikke at sælge

de samvirkende købmænd

økologiske fødevarer. Det kan næppe være i overensstemmelse med den danske regerings mål.

Eventuel betaling for kontrol

Tilsvarende lægges der op til, at der skal betales gebyrer for kontrol med økologiske fødevarer. Også dette vil virke stik imod alle intentionerne om fremme af økologien, idet en sådan betaling også ville kunne bevirke, at nogle butikker i værste fald vil undlade at have et økologisk sortiment på grund af både administrativt bøvvl og ekstra omkostninger.

Henlæggelse af regler for kontrol med økologi til kontrolforordningen

Det er DSK's opfattelse, at principperne for kontrol af fødevarer sikkerhedsmæssige aspekter er meget forskellige fra kontrol med emner som vildledning og økologi. Indholdet af stoffer, der er sundhedsfarlige, og fastlæggelse af grænser for acceptabelt indhold af sådanne i fødevarer, er en mere eksakt videnskab, end hvor meget ikke økologisk indhold man kan acceptere i en vare og stadig kalde den økologisk. Det forekommer os derfor logisk, at kontrollen med økologiområdet med fordel kunne planlægges af de, som er godt inde i den økologiske tankegang og det økologiske regelsæt. Vi er derfor ikke overbeviste om, at det er den bedste løsning at lægge kontrollen med økologiområdet ind i Fødevarerkontrolforordningen, idet sidstnævnte, som vi ser det, bør have fokus på en fødevarer sikkerhedsmæssig kontrol.

Fastlæggelse af kontrolfrekvenser og eventuelle undtagelser

Spørgsmålet om risikobaseret kontrol, og hvorvidt frekvenser for kontrolbesøg og prøveudtagning fastlægges af Kommissionen eller medlemslandene, hører også sammen med Kontrolforordningen. DSK mener, at det fortsat bør være muligt at foretage en national vurdering af risikoen for overtrædelser og dermed behovet for kontrol på økologi-området.

Ændring af økologikontrollen i retning af produktkontrol

Man kan som udgangspunkt ikke analysere sig frem til, om et produkt er økologisk, og derfor giver det god mening, at kontrol af økologisk fødevarerproduktion sker som en proceskontrol. DSK finder det derfor principielt uhensigtsmæssigt, når der nu lægges op til analyser for (utilsigtet) indhold af forbudte stoffer. Baggrunden herfor er, at en økologisk landmand, som følger alle regler, ikke kan bebrejdes eller stilles til ansvar for et eventuelt utilsigtet indhold, der f.eks. er kommet flyvende gennem luften, måske langvejs fra. Selv økologiske produkter befinder sig i en verden, som ikke er steril eller fuldstændig kontrollérbar, men økologiske produkter adskiller sig stadig fra konventionelle ved den måde, de er produceret, og hvis disse regler er overholdt, bør produkterne – som udgangspunkt - betragtes som økologiske. Derudover vil det være meget vanskeligt at komme til en fælles forståelse af, hvor meget der så kan tillades af det ene eller det andet forbudte eller ikke-tilladte stof. Endvidere vil der bruges mange ressourcer på at analysere for en masse ting, som hverken forventes at være der eller sandsynligvis ret tit vil blive påvist – en meget ressourcekrævende aktivitet, som næppe kan betegnes særlig "økologisk".

Hvilke produktgrupper er omfattet af reglerne

Der henvises indledningsvist til, at reglerne gælder for produkter opført i bilag 1 i "traktaten" og af bilag 1 i forordningsudkastet. Det er vores opfattelse, at reglerne om økologi vel bør kunne anvendes på alle produktgrupper, som lever op til de krav, der er beskrevet, eller som er fremstillet af ingredienser, der lever op til kravene. Det virker mærkeligt, at der i bilag 1 i udkastet er nævnt visse produktkategorier som supper, saucer, færdigretter og konsumis. Man kunne få det indtryk, at der kunne være produktgrupper, som ikke ville kunne findes i en økologisk udgave. Og hvad skulle man gøre, hvis man fremstillede et produkt af lutter økologiske råvarer, men som ikke faldt ind under en af de nævnte produktkategorier – ville man så ikke kunne kalde dette produkt økologisk?

Status af salt

Hidtil har salt ikke kunnet henregnes til økologiske og ej heller ikke-økologiske råvarer/ingredienser. Nu står havsalt på listen i bilag 1 og skal tilsyneladende henregnes som økologisk. Det vil dog give mange praktiske problemer, hvis salt af én oprindelse er økologisk, og salt, der er udvundet på en anden måde, ikke er økologisk. Salt, der udvindes fra undergrunden, kan vel siges at være lige så økologisk som salt fra havet. Og hvis begrundelsen for, at fisk fanget i havet ikke kan betegnes økologiske, er, at man ikke har styr på, hvad der er i havet, er det så ikke det samme med havsalt?

Uddelegerede retsakter

Der lægges op til, at Kommissionen kan udfærdige delegerede retsakter om stort set hvert eneste emne, forordningen omhandler. Man får næsten indtryk af, at der i omhandlede forordning hovedsageligt omtales meget overordnede intentioner, men hvordan det hele skal fungere i praksis, vil blive bestemt senere – af Kommissionen. Dette indebærer indlysende en vis risiko for, at medlemslandene mister indflydelse, hvilket DSK finder potentielt bekymrende.

Den sproglige formulering i udkastet

Det er vel hverken sædvanligt eller forventeligt, at regler, der er udformet i EU og skal bruges i mange lande, er beskrevet i et sprog, der er letlæseligt og forståeligt af mange, som ikke i forvejen er inde i det faglige område. Men at det selv for personer, der er inde i det faglige område, skal være så svært læseligt, som den her omhandlede tekst, burde ikke være nødvendigt. God lovgivning kan ikke komme ud af udkast, som kun få kan læse og forholde sig til. Vi har ved gennemgangen af udkastet konstateret adskillige sætninger, som er 10-12 linjer lange, og har med forundring konstateret, at betragtning nr. 75 indeholder én sætning som er 35 linjer – eller ca. 3/4 side lang! Uanset hvilken faglig baggrund de pågældende, der er ansvarlige for dette, har, kunne man med fordel inddrage professionel rådgivning vedrørende kommunikation med henblik på at gøre teksten mere læsevenlig.

Der forekommer ikke at være nogen konsekvens vedrørende angivelse af referencer, idet nogle af de lovttekster, der henvises til, er angivet i fodnoter, andre ikke.

Vi står gerne til rådighed, hvis vore bemærkninger giver anledning til spørgsmål.

Endvidere foreslår vi, at der etableres en følgegruppe, som i løbet af behandlingen af udkastet kan forholde sig til og kommentere på de løbende forhandlinger og de forventede ændringsforslag. DSK deltager selvsagt gerne i en sådan gruppe.

Med venlig hilsen

Kirsten Jacobsen
Seniorkonsulent